



HÄSSELBY-VÄLLINGBY STADSDELSFÖRVALTNING

ÄLDREOMSORGEN

Josefin Johansson

Telefon: 508 05 072

DNR 1.5.1-445-2012

TJÄNSTEUTLÅTANDE
3 SEPTEMBER 2012

SID 1 (4)

SAMMANTRÄDE 25 SEPTEMBER 2012

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Införande av värdighetsgarantier för äldreomsorgen i Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr 1127/2012

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Ingrid Friberg
avdelningschef

Sammanfattning

Äldreförvaltningen har tagit fram ett förslag till värdighetsgarantier med det huvudsakliga syftet att ge äldre personer en förstärkt makt att kunna påverka omsorgen utifrån personliga önskemål. Värdighetsgarantierna ska även förtydliga och konkretisera hur staden tillämpar värdegrunden för äldreomsorgen. Förvaltningen ställer sig bakom förslaget om värdighetsgarantierna men efterfrågar klargörande på flera punkter.

Bilagor

1. Kommunstyrelsens remiss (dnr: 1127/2012)

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för äldreomsorg.

Ärendet har behandlats i samverkansgrupp den 13 september 2012.

Ärendet har behandlats i lokala pensionärsrådet den 17 september 2012.

Sammanfattning av remissen

Äldreförvaltningen har tagit fram ett förslag till värdighetsgarantier i samarbete med representanter från stadsdelarnas beställar- och utförarenheter. Fokusgrupper med anhöriga och personer med egna erfarenheter av äldreomsorgen samt privata aktörer har testat värdighetsgarantierna ur olika perspektiv.

Det huvudsakliga syftet med värdighetsgarantierna är att de förväntas ge äldre personer en förstärkt makt att kunna påverka omsorgen utifrån personliga önskemål. Värdighetsgarantierna ska även förtydliga och konkretisera hur staden tillämpar värdegrunden för äldreomsorgen.

Äldrenämnden har fattat beslut om att värdighetsgarantierna inte är en garanti i civilrättslig mening. Något förslag om kompensation till enskilda kommer därför inte att tas fram utan verksamheterna ska istället vidta skyndsamma åtgärder och rättelser.

I remissen föreslås fem värdighetsgarantier som ska gälla från 1 januari 2013. Värdighetsgarantierna ska alltid redovisas tillsammans med värdegrunden för äldreomsorgen i Stockholms stad.

”Äldreomsorgen i Stockholm ska präglas av självbestämmande, individualisering och valfrihet. Utformningen av det stöd som ges ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande, trygghet och meningsfullhet.”
(Stockholms stads värdegrund)

Stockholms stads värdighetsgarantier innebär att du:

- har rätt att få information och vägledning när du behöver stöd och omsorg.
- Är delaktig i den utredning som ligger till grund för det stöd och den omsorg som du blir beviljad.
- har rätt att välja och byta bland de utförare som ingår i Stockholms stads valfrihetssystem.
- har rätt att påverka på vilket sätt och när stödet ska ges. För att säkerställa din rätt till inflytande upprättas en skriftlig överenskommelse mellan dig

och din utförare om hur du vill ha din omsorg, en så kallad genomförandeplan.

- ges möjlighet att ansluta dig till omsorgsdagboken så att du kan följa den dokumentation som skrivs om dig.

Stockholms stads värdighetsgarantier föreslås gälla all verksamhet för äldre som regleras av socialtjänstlagen.

I förfrågningsunderlag ska det tydliggöras att alla som har avtal med Stockholms stad ska arbeta så att de uppfyller värdegrunden och värdighetsgarantierna. Uppföljningen av arbetet sker vid ordinarie avtalsuppföljning.

Alla enheter som bedriver äldreomsorg i och åt Stockholms stad ska konkretisera hur de arbetar för att uppfylla värdighetsgarantierna, så att den enskilde och anhöriga vet vilka krav och förväntningar de kan ställa på enheten.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till att värdighetsgarantierna förstärker befintliga system och arbetssätt (t.ex. valfrihetssystemet, omsorgsdagboken och genomförandeplan). Förvaltningen är också positiv till intentionen om att äldre med insatser från äldreomsorgen och deras anhöriga ska få kunskap om vad de kan förvänta sig och vilka krav de kan ställa.

Förvaltningen ställer sig bakom alla fem värdighetsgarantier. De uttrycker de mål som alla enheter redan idag strävar mot och i och med värdighetsgarantierna kan detta också bli tydligare för medborgarna. Brister i information, delaktighet, valfrihet och inflytande hanteras idag inom synpunkts- och klagomålshanteringen.

När det gäller värdighetsgarantin om rätten till delaktighet i utredningen skulle skrivningen kunna bli tydligare. Delaktigheten måste kunna vara uppfylld trots att utredningen leder till ett avslag.

Värdighetsgarantin om rätten att påverka på vilket sätt och när stödet ska ges kan trots en mycket flexibel hemtjänstutförare vara svårt att genomföra med befintliga resurser och utan att göra avkall på andra kvaliteter som t.ex. kontinuitet.

Kvalitetsgarantiernas roll i förhållande till värdighetsgarantiernas behöver klargöras. Skillnaden mellan synpunkter/klagomål och rättelse om värdighetsgarantierna inte uppfylls behöver också klargöras.



Förvaltningen ställer sig frågande till om ärenden rörande värdighetsgarantin kan, med vissa justeringar, hanteras inom befintligt system för synpunkter och klagomål eller om ett särskilt system behövs för detta.

Det behöver också tydligare framgå var medborgarna ska vända sig för att få rättelse, till utförande enhet, till biståndshandläggare eller till en särskild stödfunktion.

I stycket kommunikation och information beskrivs broschyrer som det enda konkreta medlet att informera äldre om värdighetsgarantierna. Biståndshandläggarna har redan idag en stor mängd information i broschyrform som delas ut till de äldre vid hembesök och vårdplaneringar. Risken är att ytterligare en broschyr försvinner i mängden. Förvaltningen föreslår att informationen kan ingå i broschyren "Äldreomsorg för dig som bor i Stockholms stad." Förvaltningarna efterfrågar alternativa informationsformer förutom broschyrer.

Förvaltningen är positiv till förslaget att värdighetsgarantierna ska ingå i stadens system för integrerad ledning och styrning (ILS). På det viset blir värdighetsgarantierna en naturlig del i enheternas verksamhetsplaner och inte något "vid sidan av". Förvaltningen ställer sig dock frågande till hur man ska följa upp effekterna av värdighetsgarantin då detta inte är utvecklat i förslaget.
